



Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 12. februar 2020

Rettens nr. 18-6593/2019

Politiets nr. SAV-2018-3100101-812

Erstatningssøgende

E

Født januar 1972

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der vedrører erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning er indbragt for retten i medfør af retsplejelovens § 1018f, stk. 1 og behandlet under medvirken af domsmænd.

Advokat Stephan Muurholm har på vegne af E efter sin endelig påstand nedlagt påstand om erstatning på 353.861,96 kr.

Anklageren har påstået frifindelse.

Sagens oplysninger

Der fremgår af tilkendegivelse af 20. september 2019 fra Statsadvokaten følgende:

"Tilkendegivelse

E

Født januar 1972

blev den 10. maj 2017 kl. 16.30 anholdt og den 11. maj 2017 ved et grundlovsforhør i Retten i Aalborg varetægtsfængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 123, 216, stk. 1, nr. 1 og § 266 (forhold 6-8) og § 245, stk. 1 (forhold 5) i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Ved Retten i Aalborgs dom af 14. december 2017 blev E blandt andet frifundet for overtrædelse af straffelovens §§ 123, 216, stk. 1, nr. 1 og § 266 (forhold 6-8), men dømt for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1 (forhold 5).

E blev løsladt efter retsmødet.

Ved Vestre Landsret dom af 24. august 2018 blev byrettens dom stadfæstet.

Ved brev af 18. september 2018 krævede advokat Stephan Muurholm erstatning på 390.480,84 kr. for uberettiget varetægtsfængsling, tabt arbejdsfortjeneste, udgifter til advokatbistand samt en ødelagt dør.

Statsadvokaten har den 22. januar 2019 delvist imødekommet kravet med 40.800 kr.

Rigsadvokaten har den 10. april 2019 afvist kravet om yderligere erstatning.

Ved brev af 16. maj 2019 har advokat Stephan Muurholm begæret kravet indbragt for retten.

Erstatningsspørgsmålet indbringes herved i medfør af retsplejelovens § 1018f, stk. 1, for Retten i Aalborg.

Anklagemyndigheden påstår frifindelse for kravet om yderligere erstatning under henvisning til at betingelserne for erstatning ikke er opfyldt.

Der nedlægges endvidere påstand om, at erstatningssøgende selv bærer de omkostninger, der er forbundet med sagens indbringelse for retten.

..."

Advokat Stephan Muurholm har ved skrivelse af 18. september 2018 anmeldt erstatningskrav for uberettiget varetægtsfængsling over for Statsadvokaten i Viborg:

"...

Som advokat for E skal jeg under henvisning til Retsplejelovens § 1018a fremsætte krav om erstatning for uberettiget varetægtsfængsling.

Baggrunden er, at min klient, den 11.05.2017 blev varetægtsfængslet efter at der den 10.05.2018 var blevet indgivet anmeldelse mod ham for under trusler om med kniv om injektionssprøjte, at have fuldført voldtægt mod sin tidligere samlever F1 .

Nordjyllands Politi indgav den 11.05.2017 en retsmødebegæring med anmodning om varetægtsfængsling støttet på overtrædelse af straffelovens §§ 216, 123 og 266, idet der var tale om et sammenhængende forløb den 09.05.2018 (forhold 1 - 3). Under grundlovsforhøret nægtede min klient sig skyldig og anførte, at han var offer for en falsk anklage, men blev alligevel varetægtsfængslet under henvisning til risikoen for, at efterforskningen af de 3 forhold kunne blive vanskeliggjort jfr. Rpl. § 762, stk. 1, nr. 2.

Umiddelbart efter fængslingen blev min klient afskediget fra sin arbejdsplads,

pga. udeblivelse. (Der vedlægges bilag af opsigelsen af min klient).

Den 16.05.2017 fremsendte jeg på vegne af min klient en anmodning til Nordjyllands Politi med anmodning om yderligere efterforskningsskridt, særligt omkring hans telefoner, idet han var af den opfattelse, at der på disse telefoner var optagelser som underbyggede, at ^{F1} tidligere havde truet ham med at indgive anmeldelser for bl.a. vold og voldtægt, hvis ikke han ville tilbagekalde en bedragerianmeldelse og nogle henvendelser til kommunen vedrørende problematiske forhold omkring velfærden af ^{F1}'s datter.

Som man også kunne se, af den senere by- og landsretsafgørelse, er lydoptagelserne, hvorpå ^{F1} åbenlyst truer med at ville indgive anmeldelser for alverdens forhold, blevet tillagt ikke ubetydelig vægt under sagen. Ikke desto mindre blev optagelserne ikke fremskaffet til den første fristforlængelse den 08.06.2017.

Ved fristforlængelsen den 08.06.2018 blev det af min klient gentaget, at optagelserne kunne findes på hans telefoner.

Først ved fristforlængelsen den 06.07.2017 blev der afspillet en lydfil, som bekræftede min klients oplysninger omkring truslerne fra ^{F1} og baggrunden for disse. Alligevel udtalte Retten hertil, at udtalelserne fra ^{F1} : *"..ikke afgørende findes at afsvække dette mistankegrundlag"*. Der gik herefter yderligere tid, før der blev foretaget skridt til at udtrække flere tilsvarende lydfiler fra min klients telefoner.

Sagen blev hovedforhandlet den 14.12.2017, hvor min klient på dette tidspunkt havde været varetægtsfængslet i mere end 7 måneder, og heraf med besøgs- og brevkontrol frem til den 22.08.2017. Resultatet af byrettens dom blev, at min klient blev fuldstændigt frifundet for samtlige de forhold som vedrørte ^{F1}'s anmeldelse, herunder de 3 forhold som dannede grundlag for varetægtsfængslingen, hvorfor han blev løsladt samme dag.

Ikke desto mindre valgte anklagemyndigheden, at anke skyldsspørgsmålet vedrørende disse forhold. På 3. dagen, af den 4 dages hovedforhandlingen i Vestre Landsret, besluttede anklagemyndigheden imidlertid at nedlægge påstand om frifindelse for forholdene omfattet af Strl. § 216, og dommen fra Vestre Landsret blev dermed også en stadfæstelse af byrettens afgørelse.

På denne baggrund fremsættes der krav om erstatning og godtgørelse for uberettiget varetægtsfængsling, tort og tabt arbejdsfortjeneste som følge af de ovenfor nævnte forhold.

Økonomisk skade:

Erstatning for ødelagt dør:

Min klient fik ved ransagningen af sit lejemål døren til sin lejlighed sparket

ind. Døren skal udskiftes og omkosningerne til udbedring anslås til **kr. 5.000**. Jeg vil senere eftersende overslag for udbedringsarbejderne når dette foreligger.

Tabt arbejdsfortjeneste:

Følgende opgørelse tager afsæt i min klients gennemsnitsløn for de sidste 3 måneder forud for hans varetægtsfængsling. (Kopi af lønssedler vedlægges). Til den gennemsnitlige bruttoløn er tillagt arbejdsgiverbetalt pension samt feriepenge bidrag. Den gennemsnitlige månedsløn kommer herefter til udtryk således:

Bruttoløn pr. måned: kr. 26.271,92
 Arbejdsgiverbetalt pension: kr. 3.454,87
 Feriepenge, 12,5%: kr. 3.283,99
 Indkomst: kr. 33.010,78

Da min klient som følge af sin varetægtsfængsling var forhindret i at passe sit arbejde hos _____, blev han med virkning fra den 20.07.17 opsagt. Frem til den 20.07.17 modtog min klient dog fuld løn fra sin arbejdsgiver. (Kopi af opsigelse vedlægges).

På vegne af min klient fordres således erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden den 20.07.17, og frem til sidste dag for min klients varetægtsfængsling den 14.12.17. Beløbet er opgjort således:

Gennemsnitlig månedsløn inkl. arbejdsgiverbetalt pension og feriepenge= kr. 33.010,78
 Gennemsnitlig dagsløn inkl. arbejdsgiverbetalt pension og feriepenge= kr. 1.085,52
 Perioden den 20.07.17 til 14.12.17=117 dage
 117 dage * kr. 1.085,52= kr. 127.005,84.

Ikke økonomisk skade

Erstatning for uberettiget varetægtsfængsling:

Med udgangspunkt i de af Rigsadvokatmeddelelsen fastsatte takster opgøres erstatningen for uberettiget varetægtsfængsling i perioden den 11.05.17 til den 14.12.17 (188 dage) takstmæssigt til kr. 165.650.

Ud fra en samlet vurdering, er det imidlertid min opfattelse, at min klient ikke ved den takstmæssige erstatning for frihedsberøvelse kompenseres for den ulempe, der har været forbundet dermed.

Jeg beder derfor Statsadvokaten lægge vægt på det forhold, at min klient blev beskyldt for voldtægt, og at dette var årsagen til varetægtsfængslingen. Jeg beder endvidere Statsadvokaten vægte det forhold, at varetægtsfængslingen på 188 dage kostede min klient sin stilling. Efter en samlet vurdering af varetægtsfængslingens varighed, som indeholdte besøgs- og brevkontrol frem til den 22.08.17, sigtelsens meget alvorlige karakter og forstyrrelsen af min klients forhold, som førte til at min klient

mistede sit arbejde, fordres det, at den takstmæssige erstatning forhøjes med 50% til **kr. 248.475.**

Erstatning for udgifter til advokatbistand

Hertil kommer omkostninger til advokatbistand i forbindelse med indsamling af oplysninger samt opgørelse af erstatningskravet med kr. 8.000, med tillæg af moms i alt **kr. 10.000.**

Det samlede krav kan således foreløbigt opgøres til **kr. 390.480,84**, idet der i videst muligt omfang tages forbehold for at forhøje kravet, herunder forbehold for psykiske skader og for dækning af psykologudgifter til behandling af disse.

..."

Der er under hovedforhandlingen enighed mellem parterne om, at den beregningsmæssige metode, der er anvendt til opgørelse af erstatningskravet for tabt arbejdsfortjeneste, kan lægges til grund.

Ved skrivelse af 22. januar 2019 fra Statsadvokaten i Viborg, blev erstatningskravet delvist imødekommet for så vidt angår 40.800 kr.

Det hedder i begrundelsen herfor:

" Jeg har i dag besluttet delvist at imødekomme Deres krav om erstatning til ^E . Det betyder, at jeg kan yde Deres klient 40.800,00 kr. i erstatning for frihedsberøvelse.

Jeg har imidlertid ikke kunnet imødekomme Deres krav om erstatning for frihedsberøvelse for hele perioden, hvor Deres klient var frihedsberøvet eller forhøjet erstatning for det første døgn frihedsberøvelse. Jeg har heller ikke kunnet imødekomme Deres krav om erstatning for ødelagt dør, tabt arbejdsfortjeneste, udgifter til advokatbistand eller særskilt erstatning for besøgs- og brevkontrol. Begrundelsen herfor fremgår nedenfor
Jeg har i dag anmodet Nordjyllands Politi om at udbetale beløbet til Deres klients NEM-konto.

Erstatningsbeløbet

Erstatningsbeløbet er opgjort efter de takster, som Rigsadvokaten har fastsat, jf. Rigsadvokatens Meddelelse nr. 1/2017 og nr. 2/2010, og fremkommer således:

34 efterfølgende døgn à 800,00 kr. 27.200,00 kr.

Forhøjelse med 50 % som følge af sigtelsens karakter 13.600,00 kr.

I alt: 40.800,00 kr.

Sagsforløb

Det fremgår af sagen, at Deres klient blev anholdt den 10. maj 2017 kl. 16.30 og den 11. maj 2017 under grundlovsforhøret ved Retten i Aalborg blev

varetægtsfængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens §§ 123, 216, stk. 1, nr. 1 og § 266 (forhold 6-8) og § 245, stk. 1 (forhold 5) i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Kendelsen blev kæret. Den 15. maj 2017 stadfæstede Vestre Landsret byrettens kendelse.

Varetægtsfængslingen blev herefter opretholdt af Retten i Aalborg ved kendelser den 8. juni, 6. juli, 3. august, 31. august 2017, 28. september, og 12. oktober 2017.

Det fremgår af samtlige kendelser, at grundlaget for varetægtsfængslingen fortsat forelå ved afsigelse af kendelserne. Samtlige kendelser blev kæret og efterfølgende stadfæstet af Vestre Landsret.

Ved anklageskriftet af 19. september 2017 blev Deres klient tiltalt for overtrædelse af 12 forhold:

- Forhold 1: Straffelovens § 244.
- Forhold 2: Straffelovens § 244 og § 246.
- Forhold 3: Straffelovens § 244.
- Forhold 4: Straffelovens § 224 og § 266.
- Forhold 5: Straffelovens § 245, stk. 1.
- Forhold 6: Straffelovens § 244, § 266, samt § 123.
- Forhold 7: Straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1.
- Forhold 8: Straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1.
- Forhold 9: Straffelovens § 276.
- Forhold 10: Våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 1, nr. 4, og jf., § 4, stk. 2, nr. 1.
- Forhold 11: Bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, jf. bilag liste A, nr. 1.
- Forhold 12: Våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 4.

Ved Retten i Aalborgs dom af 14. december 2017 blev Deres klient frifundet for forhold 1-4, 6-8 og 12, men for forhold 5 og 9-11 idømt 6 måneders fængsel.

Deres klient blev herefter løsladt.

Ved Vestre Landsrets dom af 24. august 2018 blev byrettens dom stadfæstet.

Frihedsberøvelsen varede således 218 påbegyndte døgn.

De 6 måneders fængsel, som Deres klient blev idømt, kan omregnes til 184 dage.

Frihedsberøvelsen står derfor efter min opfattelse i misforhold til den idømte straf, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2.

Det fremsatte erstatningskrav

Ved brev af 18. september 2018 til Nordjyllands Politi, hvorfra jeg har modtaget det, fremsatte De krav om erstatning, som De opgjorde således:

Erstatning for ødelagt dør 5.000,00 kr.

Tabt arbejdsfortjeneste 127.005,84 kr.

Erstatning for uberettiget varetægtsfængsling 248.475,00 kr.

Erstatning for udgifter til advokatbistand 10.000,00 kr.

I alt: 390.480,84 kr.

Begrundelse for delvis nægtelse af erstatningskravet

Erstatning for frihedsberøvelse for hele perioden, hvor Deres klient var frihedsberøvet.

Erstatning efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, skal ydes for den fulde periode, hvormed den under sagen straffesagen anvendte frihedsberøvelse overstiger den idømte straf.

Den under sagen anvendte frihedsberøvelse varede i 218 dage, imens den idømte straf på 6 måneder kan opgøres til 184 dage.

Det er således min opfattelse, at der alene skal ydes erstatning for 34 dages frihedsberøvelse.

Ikke forhøjet erstatning for det første døgns frihedsberøvelse.

Jeg har ved min afgørelse om at nægte Deres klient forhøjet erstatning for det første døgns frihedsberøvelse lagt vægt på, at der som udgangspunkt ikke ydes forhøjet erstatning for frihedsberøvelsens første døgn.

Den høje takst for første døgns frihedsberøvelse ydes for det særlige ubehag, den erstatningssøgende oplever ved at blive revet ud af sin hverdag i forbindelse med iværksættelse af indgrebet. Dette særlige ubehag vil der i almindelighed ikke være grundlag for at kompensere for, når den erstatningssøgende er idømt en fængselsstraf, og den erstatningspådragende del af frihedsberøvelsen har umiddelbar tilknytning til denne. Der henvises til princippet i U.2005.1657 V samt Rigsadvokatens Meddelelse nr. 2/2010.

Jeg finder ikke, at der i denne sag foreligger sådanne ekstraordinære omstændigheder, at der er grundlag for at fravige dette udgangspunkt.

Ikke særskilt erstatning for besøgs- og brevkontrol.

Jeg har ved min afgørelse om at nægte Deres klient særskilt erstatning for besøgs- og brevkontrol lagt vægt på, at iværksættelsen af disse indgreb, i forbindelse med en frihedsberøvelse, ikke i almindelighed medfører krav på særskilt erstatning. Jeg har endvidere lagt vægt på, at Deres klient var varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, hvorefter besøgs- og brevkontrol anses som et nødvendigt accessorium til varetægtsfængslingen for at denne kan opfylde sit formål.

Jeg finder således ikke, at der er grundlag for at yde Deres klient særskilt

erstatning for besøgs- og brevkontrol.

Ikke erstatning for ødelagt dør.

Det er min opfattelse, at det fremsatte krav skal opgøres på baggrund af dansk rets almindelige erstatningsregler, jf. retsplejelovens § 1018 h. Herefter er politiet kun erstatningsansvarlig for skader, der er opstået som følge af et culpøst forhold.

Jeg finder ikke, at politiet i forbindelse med, at de skaffede sig adgang til lejligheden, har udvist erstatningspådragende adfærd. Jeg har ved denne vurdering lagt vægt på, at Deres klient undlod at efterkomme politiets bestemmelse om at åbne døren, ligesom han i den forbindelse forsøgte at hindre politiet adgang til lejligheden.

Jeg kan derfor ikke imødekomme kravet.

Ikke erstatning for tabt arbejdsfortjeneste inden for de første 6 måneder af frihedsberøvelsen.

Der kan ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i medfør af retsplejelovens § 1018 a. Det er herefter en forudsætning, at påtale opgives eller tiltalte frifindes eller, at det af andre særlige grunde findes rimeligt at yde erstatning.

Henset til, at Deres klient blev dømt for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1 (forhold 5), der bl.a. var årsag til varetægtsfængslingen, finder jeg ikke, at der er grundlag for at yde Deres klient erstatning for tabt arbejdsfortjeneste inden for de første 6 måneder af frihedsberøvelsen.

Ikke erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden efter de første 6 måneder af frihedsberøvelsen til løsladelsestidspunktet.

Der kan ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i medfør af retsplejelovens § 1018 a. Erstatning for økonomisk skade i anledning af en frihedsberøvelse ydes alene, hvis skadelidte kan godtgøre, at tabet er en følge af frihedsberøvelsen, jf. Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999, bind 2, side 27. Deres klient skal således kunne godtgøre, at den tabte arbejdsfortjeneste, fra tidspunktet efter 6 måneders frihedsberøvelse til løsladelsestidspunktet, er en følge af frihedsberøvelsen efter 6 måneders frihedsberøvelse til løsladelsestidspunktet, således at Deres klient ville have haft et job, såfremt løsladelsen skete allerede efter 6 måneder.

De har ikke fremsendt dokumentation, der påviser, at Deres klient ville have fået indtægtsgivende arbejde i det angivne omfang, såfremt Deres klient blev løsladt efter 6 måneders frihedsberøvelse. Det er derfor min opfattelse, at det ikke er givet, at Deres klient ville få en ansættelse umiddelbart efter 6 måneder frihedsberøvelse. Kravet er for usikkert til at kunne danne grundlag for erstatningsudbetaling.

Såfremt De mener, at den tabte arbejdsfortjeneste relaterer sig til fremsættelsen af sigtelserne og tiltalerejsning i sagen, som Deres klient blev frifundet for, bemærkes det, at fremsættelse af sigtelser samt tiltalerejsning som altovervejende hovedregel ikke er et straffeprocessuelt indgreb, der er omfattet af retsplejelovens § 1018 b, og kan derfor ikke almindeligvis begrunde erstatning, jf. Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999, bind 2, side 43 ff. og U 1988.705 H.

Denne hovedregel kan fraviges efter en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder. Jeg har ved denne vurdering lagt på, at sigtelserne og tiltalerejsningen angår overtrædelse af straffelovens §§ 123, 216, stk. 1, nr. 1, 244, 246, 266 og Våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 4, og at disse ikke i sig selv kan medføre, at der er tale om et straffeprocessuelt indgreb efter retsplejelovens § 1018 b. Jeg henviser i den forbindelse til Tfk 2014.835 (om sigtelse og tiltale for seksuelt misbrug af mindreårig datter og stedsøn) og U 1992.892 V (om sigtelse for seksuelt misbrug af 2 børn under udøvelse af samvær), hvorefter sigtelser og tiltalerejsning for selv meget grov sædelighedskriminalitet ikke i sig selv kan begrunde, at sigtelse og tiltalerejsning skal anses for et straffeprocessuelt indgreb efter retsplejelovens § 1018 b.

Efter en konkret vurdering af ovenstående er det min opfattelse, at fremsættelsen af sigtelserne og tiltalerejsningen ikke kan anses som et straffeprocessuelt indgreb, der kan medføre erstatning efter retsplejelovens § 1018 b.

Ikke erstatning for udgifter til advokatbistand.

Det fremgår af sagen, at De har været beskikket som forsvarer under straffesagen. De har efter det oplyste modtaget 175.000,00 kr. + moms i salær for Deres arbejde som forsvarer.

Jeg anser Deres arbejde med at fremsætte erstatningskravet for at være af ubetydeligt omfang i forhold hertil. Jeg mener derfor ikke, at De har krav på at få yderligere salær i sagen. Jeg henviser herom til Rigsadvokatens Meddelelse nr. 1/2018.

Det er endvidere min opfattelse, at politiet og anklagemyndigheden ikke har handlet ansvarspådragende ved sigtelse af Deres klient og efterfølgende tiltalerejsning. Jeg kan derfor heller ikke imødekomme kravet efter retsplejelovens § 1018 h.

Lovgrundlag

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 a, stk. 2 (erstatning for frihedsberøvelse – misforhold), § 1018 b (erstatning for andre straffeprocessuelle indgreb end frihedsberøvelse) og § 1018 h (erstatning på grundlag af dansk rets almindelige regler) samt § 1007, jf. § 1018 f (salær).

Udbetaling og renter

Det er Nordjyllands Politi, der udbetaler erstatningen. Jeg har i dag anmodet politiet om at udbetale beløbet til Deres klient. Det bemærkes i den forbindelse, at politiet vil undersøge hos SKAT, om der skal ske modregning i beløbet for eventuel gæld til det offentlige. Der kan derfor gå op til 6 uger, før beløbet udbetales.

Hvis De i øvrigt har spørgsmål om udbetalingen, bedes De kontakte politiet. Politiet udbetaler renter af beløbet efter renteloven (med 8 pct. årligt over den fastsatte referencesats) fra den dag, hvor politiet modtog erstatningskravet, til beløbet udbetales. Kravet blev modtaget hos politiet den 18. september 2018.

Skattepligt

Erstatning for tort m.v. (ikke-økonomisk skade) er ikke skattepligtig. Erstatning for økonomisk tab, f.eks. tabt arbejdsfortjeneste, mistede arbejdsløshedsdagpenge eller sygedagpenge, er skattepligtig. Erstatning for anden økonomisk skade, f.eks. ødelagt tøj, er ikke skattepligtig.

Renter af alle erstatningsbeløb er skattepligtig. Politiet indberetter de skattepligtige beløb til SKAT i forbindelse med udbetalingen. Det gælder også, selv om politiet modregner i beløbet for evt. gæld til det offentlige, f.eks. skyldige sagsomkostninger. Erstatningsbeløb for tabt arbejdsfortjeneste og rentebeløb vil blive fortrykt på selvangivelsen. Deres klient skal selv selvangive andre skattepligtige erstatningsbeløb.
..."

Ved skrivelse af 13. februar 2019 anmodede advokat Stephan Muurholm Statsadvokaten om at indbringe afgørelsen for Rigsadvokaten:

"I ovennævnte sag har jeg modtaget Statsadvokatens afgørelse af den 22. januar 2019 vedrørende spørgsmålet om erstatning for frihedsberøvelse til min klient, E .

Ved nærværende skrivelse skal jeg anmode om, at afgørelsen indbringes for Rigsadvokaten, idet den foreliggende afgørelse ikke kan accepteres af min klient.

I det væsentligste kan jeg med hensyn til fastholdelse af erstatningskravet henvise til min oprindelige opgørelse af den 18. september 2018.

Udover de i skrivelse af 18. september 2018 anførte begrundelse for erstatningskravet kan jeg omkring sagsforløbet henvise til, at varetægtsfængslingen og de efterfølgende fristforlængelser alle er sket i medfør af retsplejelovens § 762 stk. 1 nr. 3, hvilket vil sige, at det har været hensynet til efterforskningen, som har været begrundelsen for

varetægtsfængslingen og de efterfølgende fristforlængelser.

Det bemærkes også at min klient allerede i februar 2017 blev sigtet for vold efter Straffelovens § 245 mod ^{F2} uden at dette gav anledning til at man fra politiets side fremsatte anmodning om varetægtsfængsling for dette forhold.

Af de foreliggende fristforlængelsesrapporter fremgår det konsekvent, at de efterforskningsskridt, som både varetægtsfængslingen og de senere fristforlængelser støttede sig på alene kunne relateres til forhold 1-3, det vil sige efterforskning der relaterer sig til den forurettede ^{F1}.

Der har imidlertid ikke på noget tidspunkt af retsmødebegæringen af 11. maj 2017 eller de efterfølgende fristforlængelsesrapporter været henvist til efterforskningsskridt, som kunne relateres til forhold om overtrædelse af straffelovens §245 og den her forurettede ^{F2}. Varetægtsfængslingen ses således heller ikke at være begrundet i dette forhold.

Som det fremgår af såvel byretsdommen af den 14. december 2017 og den efterfølgende landsretsdom af den 24. august 2018 blev min klient frifundet for samtlige forhold, der relaterede sig til ^{F1}.

Det er derfor opfattelsen, at varetægtsfængslingen alene har været begrundet i forhold, som min klient efterfølgende blev frifundet for, hvorfor udgangspunktet må være, at der skal ydes fuld erstatning for den pågældende periode, hvor varetægtsfængslingen har fundet sted.

Såfremt man fra Rigsadvokatens side er enig i ovenstående, henviser jeg som udgangspunkt til det tidligere opgjorte erstatningskrav, idet der dog er nogle reguleringer hertil, som det fremgår nedenfor.

Såfremt Rigsadvokaten ikke er enig, bemærker jeg at min klient som bekendt blev idømt 6 måneders fængsel for dels overtrædelse af straffelovens §245 samt overtrædelse af våbenlovens §10 samt bekendtgørelse om euforiserende stoffer. I den forbindelse bemærkes, at min klient efter straffelovens §38 efter de sædvanlige retningslinjer ville kunne løslades efter afsoning af 2/3 af straffen, svarende til 4 måneders fængsel. Denne mulighed har min klient fortabt som følge af den udståede varetægtsfængsling og der bør derfor som minimum ved opgørelse af erstatningen tages udgangspunkt i, at der skal ydes erstatning for frihedsberøvelsen på 218 dage – 4 måneders fængsel, som udgør afrundet 122 dage, svarende til 96 dage.

Ved fastsættelsen af erstatningen skal der som også tidligere anført i skrivelsen af den 18. september 2018 tages højde for blandt andet det forhold, at min klient har været undergivet besøgs- og brevkontrol frem til den 22. august 2017, grovheden af de forhold min klient blev frifundet for samt forstyrrelsen af min klients almindelige forhold.

I forhold til udgiften til erstatning for døren var der oprindeligt medtaget et skønsmæssigt beløb på kr. 5.000,00. Der foreligger imidlertid nu en endelig opgørelse fra min klients udlejer, og jeg vedlægger til dokumentation af udgiften bilaget fra udlejer.

Døren blev brudt op af politiet i forbindelse med anholdelsen den 10. maj 2017. På dette tidspunkt befandt min klient sig i lejligheden men bar høretelefoner og hørte musik, hvorfor han ikke hørte da der blev banket på. Henset til at anholdelsen skete i forbindelse med sigtelsen for voldtægt, og da min klient blev frifundet herfor, bør der ydes behørig erstatning for døren.

I forhold til krævede udgifter til advokatbistand ved opgørelse af erstatningskrav henvises til at selve straffesagen havde et særdeles langt forløb, der strakte sig over en periode på 1 år og lidt over 3 måneder, som undertegnede ganske rigtigt blev honoreret for på baggrund af de omfattende antal retsdage samt omfattende bilagsmateriale.

Som det også fremgår af såvel nærværende skrivelse og tidligere skrivelse af 18. september 2018 har opgørelsen af erstatningskravet været ganske betydeligt i forhold til en sædvanlig opgørelse af takstmæssige beløb, hvorfor der nu samlet set bør fastsættes et rimeligt vederlag herfor, da dette ikke kan anses for at være omfattet af de tidligere tilkendte salærer. For så vidt angår salæret fremgår det iøvrigt også af Rigsadvokatens meddelelse om erstatning i henhold til retsplejelovens kapitel 93a (2018) at advokatsalæret, i sager hvor fremsendelsen af erstatningskravet for ukomplicerede sager udgør kr. 1.740,00 det vil sige ud over et tilkendt salær, dog således at salærtaksterne kan fraviges i det omfang advokaten i de enkelte tilfælde kan sandsynliggøre, at arbejdet har været mere omfattende, hvilket kan anses for at være tilfældet her.

Med hensyn til erstatningskravets opgørelse, kan dette for så vidt angår det primære krav, nemlig fuld erstatning opgøres således:

Erstatning for ødelagt dør, der nu endeligt kan opgøres til 19.181,12 jfr. opgørelse fra min klients udlejer, (jfr. vedhæftede bilag)	kr.
Tabt arbejdsfortjeneste 127.005,84	kr.
Erstatning for uberettiget varetægtsfængsling 248.475,00	kr.
Erstatning for udgifter til advokatbistand, incl. moms <u>25.000,00</u>	<u>kr.</u>

I alt
419.661,96
 "

kr.

Rigsadvokaten har ved skrivelse af 10. april 2019 stadfæstet Statsadvokatens afgørelse:

"

Du har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i Viborg den 22. januar 2019, om at give delvis erstatning til din klient E .
 Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at din klient alene kan få erstatning på 40.800,00 kr., som statsadvokaten tidligere har tilkendt.

Begrundelse

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning, og kan henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse, idet jeg dog supplerende bemærker følgende:

Du har i din klage gjort gældende, at varetægtsfængslingen alene har været begrundet i forhold, som din klient blev frifundet for, hvorfor du mener, at der skal ydes fuld erstatning for den pågældende periode, hvor varetægtsfængslingen har fundet sted. Jeg skal hertil bemærke, at eftersom din klient blev idømt 6 måneders fængsel i sagen, skal spørgsmålet om erstatning afgøres efter reglerne om misforhold i retsplejelovens § 1018 a, stk. 2. For en god ordens skyld bemærkes, at bestemmelsen anvendes, uanset om der som her, er sket delvis frifindelse i de forhold, der indgik i varetægtsfængslingen, eller i det tilfælde hvor frifindelsen angår det/alle de forhold, som indgår i grundlaget for varetægtsfængsling, jf. således bl.a. U 1993.123 H og U 2000.2502 V.

Jeg finder i øvrigt ligesom statsadvokaten, at der er et misforhold mellem frihedsberøvelsens varighed og den idømte straf, men jeg finder ikke, at der udover erstatning for misforholdet på de 34 dage, er særlige grunde til at tilkende erstatning, ej heller for tabt arbejdsfortjeneste. Det i klagen anførte kan ikke føre til et andet resultat.

Du har endvidere subsidiært gjort gældende, at din klient skal tildeles erstatning, fordi han som følge af den udståede varetægtsfængsling har fortabt muligheden for prøveløsladelse efter 2/3 afsoning.

Jeg skal i den forbindelse henvise til U 2000.532 H, hvoraf det bl.a. fremgår, at der ikke gives erstatning for uudnyttede prøveløsladelsesmuligheder, idet det er længden af den udmålte straf, der er afgørende for, hvorvidt der er et sådant misforhold mellem frihedsberøvelsen og straffesagens udfald, at der er grundlag for at yde erstatning.

Jeg finder derfor heller ikke anledning til at forhøje den tilkendte erstatning på dette grundlag.

Sagens forløb

- I afgørelse af 22. januar 2019 nægtede statsadvokaten at yde erstatning.
- I brev af 14. februar 2019 har du klaget over afgørelsen.

- Den 19. februar 2019 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med en udtalelse. Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse. Der er kommet ny dokumentation af betydning for sagen samt yderligere anbringender.

Lovgrundlag

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, jf. stk. 1 (erstatning for frihedsberøvelse – misforhold), § 1018 b (erstatning for andre straffeprocessuelle indgreb end frihedsberøvelse), § 1018 h (erstatning på grundlag af dansk rets almindelige regler) samt § 1007, jf. § 1018 f (salær).

Mulighed for at klage mv.

Min afgørelse er endelig. Din klient kan derfor ikke klage over den. Det står i retsplejelovens § 1018 e, stk. 3.

Din klient kan anmode om, at retten tager stilling til erstatningskravet. Hvis din klient ønsker, at retten tager stilling til kravet, skal du oplyse dette til Statsadvokaten i Viborg senest to måneder efter, at du har modtaget denne afgørelse. Det står i retsplejelovens § 1018 f, stk. 1."

Forklaring

E har forklaret, at han inden sin anholdelse havde 10 års jubilæum i hvor han var ansat i en prototypeafdeling. Han boede på 8.-9. år i i en 4-værelses lejelejlighed. Han har to drenge. Han var i gang med at arbejde på at starte en fabrik op i og havde været i 3-4 gange og stod til at lave en 1-årig kontrakt. Han kunne få lejlighed/hus dernede. Han blev anholdt den 10. maj 2017. ^{F1} havde sparket hans dør ind to gange, så han havde en pind, han havde sat for døren. Han lå og sov og hørte, at der blev sparket på døren. Han gik ud til døren og der blev sagt, at det var politiet, hvortil han sagde, at de skulle tage det roligt, og at han skulle have "den her" væk. De sagde, at han skulle åbne med det samme, og han svarede, at det var han i gang med. Han fjernede pinden, og døren røg i det samme ind. Dørkarmen røg med ind, og han sagde "tag det nu roligt". De råbte til ham, at han skulle lægge sig ned. Han stak armen frem og stod med håndjern i den ene hånd. Han kunne ikke få armen vendt rigtigt. Der opstod noget tumult og betjentene drejede hans arm rundt. Han gjorde ikke på noget tidspunkt modstand. De sprang to mand ind i lejligheden og ville have, at han skulle lægge sig ned, hvilket han ikke kunne, fordi der var træstumper over det hele, så han trak ind i soveværelset. Han lagde sig selv ned på maven i soveværelset. Han blev anholdt. Han afgav forklaring med det samme til en politiassistent. Det er et komplot, hvilket han hele tiden har sagt. Han havde optagelser på sin telefon og bad politiet om at kigge på telefonen. Han fik på politigården at vide, at det var ^{F1} der havde anmeldt ham, og at han var anholdt på grund af frihedsberøvelse og voldtægt, hvilket han ikke kunne forstå. Han fik ikke noget at vide, da han blev anholdt. Han sagde hele tiden, at det var et komplot. Han bad hele tiden om at få sin telefon, fordi han havde mange optagelser af ^{F1} hvor hun

truede ham. Hun ringede hele tiden til ham. Han har nok 20 optagelser på sin telefon. Han sagde under afhøringen, at politiet skulle kigge på hans telefon, og også dagen efter i retten. Han fik ikke at vide, hvorfor han blev anholdt. Han fik først efter 3-4 måneder at vide, at han også var anholdt på grund af F2. Han var til afhøring omkring forholdet i april og fik at vide, at sagen muligvis ville blive indbragt for retten. Han blev opsagt hos efter anholdelsen med begrundelse i, at han var udeblevet fra sit arbejde. Han fik opsigelsen med posten og fik den først, efter at en anden havde tømt hans postkasse. Efterforskeren ringede til og sagde, at han var blevet fængslet. Hans søn skulle konfirmeret i april, så han havde sparet penge sammen. Han betalte sin husleje i et halvt år, mens han var varetægtsfængslet. Da han blev løsladt, var hans konti tømt til husleje. Han havde ingen penge til husleje, da han blev løsladt, så han lånte penge af sine forældre. Han havde ikke arbejde efter sin løsladelse. Han har været på kursus, men gik ned med flaget og har fået konstateret ptsd. Han har gået til psykolog. Han mistede sin lejlighed, fordi han hele tiden var i minus på sin konto. Han har nu været hjemløs i et halvt år. Han skylder sine forældre en masse penge. Hans erstatning har han ikke fået en krone af, fordi de blev brugt til sagsomkostninger. Han bad boligselskabet om en billigere lejlighed, men skulle først betale 19.000 kr. fordøren.

Grunden til at han ikke mødte op på var fordi han var varetægtsfængslet, og ikke fordi han var syg. Han gik hjem kl. 12.30 med dårlig mave fordi F1 blev ved med at true ham, men derfor burde han ikke kunne fyres. Han hørte ikke sigtelsen omkring F2 under grundlovsforhøret. Han kunne heller ikke huske, at han afgav forklaring omkring F2. Der har været mange retsmøder og mange afhøringer. Hvis han har udtalt sig om F2 må han have hørt om F2. Han har været tilmeldt jobcentret og taget kursus. Hans liv er vendt op og ned. Han har levet for 1.200 kr. om måneden i et halvt år. Han har fået konstateret ptsd efter varetægtsfængslingen. Først efter 5½ måned tog politiet udskrifter af hans telefon.

Erstatningssøgende har til støtte for sin påstand under hovedforhandlingen anført, at det må lægges til grund, at erstatningssøgende blev varetægtsfængslet for et andet forhold end det, han blev dømt for, idet det forhold, som i det væsentligste bar varetægtsfængslingen den 11. juni var forhold 1-3, der vedrørte F1 som forurettet, ligesom det også i kendelsen blev anført, at sigtede på fri fod vil kunne vanskeliggøre forfølgningen i sagen, hvilket i det hele var møntet på forfølgningen i forhold til de tre forhold, der omfattede F1, hvorimod der ikke var nogen kollusionsfare i forhold til forhold 4, der omhandlede et voldsforhold, hvori F2 var forurettet, ligesom der også må henses til, at dette forhold var begået ca. tre måneder forud for at erstatningssøgende blev fremstillet i grundlovsforhør og varetægtsfængslet.

Anklagemyndigheden har i det væsentligste henholdt sig til de synspunkter, der er kommet til udtryk i Statsadvokatens skrivelse af 22. januar 2019 og

Rigsadvokatens stadfæstelse den 10. april 2019, idet han i tillæg hertil har gjort gældende, at varetægtsfængslingen og de efterfølgende forlængelser i det hele er sket med henvisning til det forhold for overtrædelse af straffelovens § 245, der udløste en fængselsstraf på seks måneder, således at den erstatning, der er ydet for den periode, hvor erstatningssøgende varetægtsfængslet udover de seks måneder, korrekt er fastsat til 40.800 kr. og således, at kravet om yderligere erstatning bør afvises.

Rettens begrundelse og afgørelse.

Retten lægger til grund, at erstatningssøgende oprindeligt den 11. maj 2017 ved grundlovsforhøret ved Retten i Aalborg blev varetægtsfængslet for fem forhold, herunder for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, ligesom retten lægger til grund, at erstatningssøgende den 14. december 2017 i Retten i Aalborg blev frifundet for overtrædelse af straffelovens § 123 og § 216, stk. 1 og § 266 og samtidig løsladt, men blev idømt seks måneders fængsel for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1. Retten lægger til grund, at erstatningssøgende udover de seks måneders fængsel, han blev idømt, har været varetægtsfængslet i 34 døgn, hvorefter der er tillagt erstatningssøgende 27.200 kr., som er forhøjet med 50 % som følge af sigtelsens karakter, hvorefter erstatningskravet i medfør af retsplejelovens § 1018a, stk. 2 er opgjort til 40.800 kr. Retten finder ikke, at der foreligger sådanne særlige ekstraordinære omstændigheder, der kan begrunde en fravigelse af udgangspunktet for fastsættelse af erstatningen. Endvidere finder retten ikke, at de politifolk, der anholdte tiltalte den 10. maj 2017 kan anses for at have forvoldt erstatningspådragende skader som følge af, at betjentene har handlet culpøst. Retten lægger i denne sammenhæng til grund, at tiltalte opholdt sig i lejligheden, og at døren var delvist barrikaderet, således at han forsøgte at hindre politiets adgang til lejligheden. Når henses hertil, findes de pågældende polititjenestemænd ikke at have handlet ud over, hvad der må have været anset for påkrævet til at skaffe sig adgang til lejligheden. Vedrørende tabt arbejdsfortjeneste lægger retten til grund, at der ikke er grundlag for at yde erstatningssøgende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i de første seks måneder, jf. retsplejelovens § 1018a. Retten lægger til grund, at erstatningssøgende ikke har opnået lønnet arbejdet siden han blev løsladt. På den baggrund finder retten ikke, at erstatningssøgende har kunnet godtgøre, at han har haft tabt arbejdsfortjeneste, således, at erstatningssøgende ville have haft et indtægtsgivende arbejde, såfremt løsladelse var sket allerede efter seks måneder.

Efter det anførte finder retten i det hele, at anklagemyndigheden skal frifindes for erstatningssøgendes krav om yderligere erstatning.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden frifindes for erstatningssøgendes krav om betaling af yderligere erstatning.

E skal betale sagens omkostninger.

Carsten Michelsen
Dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEN I AALBORG, den 14. februar 2020

Louise Wolf
kontorfuldmægtig